

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavlja:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejema:

celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5:50	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	

za Nemčijo:

celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 28—	14—	7:00	2:40

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Volilno gibanje.

Okolica se probuja in klerikaleev je strah! Vse moči napenjajo, da bi rešili za sebe kar se še da rešiti. Zlorablajo cerkve, zlorablajo vero in pritiskajo na ljudstvo z grožnjami in s hudicem, delajo ljudem sijajne obljube in skušajo omahljivce zvesti na svoje limate. Vendar jim to ne bo pomagalo prav nič. Okoličansko ljudstvo se probuja in bo na dan volitev govorilo jasno proti onim, ki so je vodili tako dolgo za nos in farbali na vse mogoče načine. Jasen dokaz probujenosti okoličanov je dal včerajšnji shod, ki ga je sklical

centralni volilni odbor narodno - napredne stranke

v gostilni g. Jakoba Jesiha, »Rdeči križ« v Rudniku.

Shod je posetilo ljudstvo iz okolice v tako mnogobrojem številu, da so bili gostilniški prostori premajhni in da so morali stati udeleženci tik drug poleg drugega. Vseh udeležencev, med njimi prav lepo število žensk - volilk je bilo — z največjo skromnostjo šteto — nad 80. In to so bili volilci, ki niso sledili slepo kakim zapovedi, ki pa so začeli tudi že sami premišljevat, kaj pomenijo tudi za okolico volitve v občinski zastop ljubljanski.

Otvoril je shod in pozdravil zborovalec g. Pust ter nato dal besedo prvemu govorniku g. deželnemu poslanecu

dr. Trillerju.

Danes tri tedne imamo v Ljubljani občinske volitve in pri teh volitvah bodo imeli besedo tudi okoličani mesta Ljubljane, ki plačujejo v Ljubljani kak davek. Tudi okoličani bodo pri teh volitvah imeli priliko izreči, katerim ljudem zaupajo. Nasprotniki narodno - napredne stranke tresijo med ljudstvo napačno misel, da je narodno - napredna stranka proti veri in hočejo s to trditvijo zbežati ljudi. To postopanje klerikalne stranke je proračunjeno in ustrojeno za to, da bi z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, odvornili volilce od napredne stranke. Vendar pa ima narodno - napredna stranka v svoji sredi ravno tako trdne katoličane, kakor jih ima klerikalna stranka, ima pa v svoji sredi tudi poleg dobrih katoličanov ravno tako, kakor klerikalna stranka tudi slabe katoličane. (Klic: V Ljubljani so klerikaleci sami hinaveci!)

Boj, ki ga bije narodno - napredna stranka za občino proti klerikalnem in verski boju, marveč je pred vsem gospodarski boj. In če naj odločajo volilci, kateri stranki hočejo zaupati svoj gospodarski napredek, se morajo vprašati pred vsem, kaj je ta ali ona stranka že storila in kako je gospodarila doslej. (Živahno odobravanje.)

Če primerjamo delo narodno - napredne stranke v Ljubljani in delo klerikaleev v deželnem zboru, kjer imajo sedaj že dve leti premoč, ni dvoma, kateri stranki moramo prisojati boljše gospodarske kvalitete. Iz razvalin je dvignil bivši napredni občinski svet Ljubljano in je napravil iz nje cvetoče mesto. Veliko je bilo delo, ki je bil storil napredni občinski svet, vsega pa seveda pri takih sredstvih, kakršna je imel na razpolago, ni mogel storiti, ker je moral s sredstvi štediti in dovrševati najnujnejše naprave drugo za drugo. (Pritrjevanje.)

Poglejmo pa klerikaleev v deželni zbor, kaj so ti delali te dve leti, odkar imajo premoč. Vse njih delo je bilo naperjeno na to, da bi Ljubljano gospodarsko uničil in izstradali.

Govornik omenja potem 10 milijonsko melioračno posojilo in cestni zakon. Podrobnejše o tem ne pišemo, ker se je že na tolikih shodih obravnavalo to vprašanje in je vsakemu, ki ni udarjen s slepoto, že od vseh strani pojasnjeno in znano.

Umetno hočejo klerikaleci razdvajati meščana in okoličana, ki sta vendar tesno privezana drug na drugega. Hočejo pa ta razdor, da bi potem lahko v kalnem ribarili. Okoličan pa ima mnogo interesa na tem, da se godi Ljubljancem dobro, kakor ima tudi Ljubljancem mnogo interesa na tem, da ima gospodarsko krepke okoličane. Če bo moral Ljubljancem štediti in se odreči marsičemu, kar si danes le lahko privoščijo, bo to prav občutno zadelo tudi okoličana. (Pritrjevanje.) Klerikaleci to dobro vedo, vendar pa hočejo napraviti umetno jarek med meščanskim in okoliškimi prebivalstvom ter na ta način skaliti dobro sosedstvo.

Klerikaleci pa se v svoji brezmejni ošabnosti sklicujejo na svojo politično moč, na ono moč, o kateri hočejo spregovoriti še pozneje. Na shodu v Unioni je apeliral dr. Šusteršič na volilce, naj se odločijo ali hočejo, da bodo vladali na magistratu tisti, ki imajo moč, ali tisti, ki je nič nimajo. Kdor ima moč, politično moč, se je pobahal in potkal na prsi,

ta more kaj doseči, ta more uspešno gospodariti. Za to gre, se je obrnil na zbrane, ali mešno gospodarstvo poverite stranki, ki kaj pomeni v deželi, ki ima v rokah deželni zastop, ki ima na Dunaju tako pozicijo, da se je vsi boje. Zakaj, če mi sklenemo, to se bo zgodilo in to se ne bo zgodilo, takrat se vsi zboje, takrat so vsi nasprotniki na tleh! (Viharna veselost. Čujejo se medklici, ki jih pa ni mogoče razumeti, med njimi Zlindra!) Tedaj pred temi našimi klerikaleci leže na Dunaju kar vsi ministri in sploh vsi na truhlu. Večje bedarije dr. Šusteršič ni mogel spregovoriti in je to jasen znak, da vsaj takrat ni bilo v njegovih možganih vse v redu.

Pa recimo, da bi bilo tudi vse to, kar je povedal dr. Šusteršič o moči klerikaleev, resnica, potem pa moramo vendar vprašati zakaj pa te svoje moči niso uporabili? Smrten greh je potem, da niso za Ljubljano in za deželo prav ničesar storili. Zakaj niso izposlovali od države nobene, pa tudi prav nobene pomoči za deželo ali pa za ravno tako pomoči potrebno Ljubljano? Brezuma so deželi naložili in to je njih uspeh, ta bremena pa bo nosila dežela sama, oziroma njeni prebivalci in država ne bo prispevala prav ničesar. Kje je bila tu tista tako hvalisana moč klerikalne stranke?

Kje so bili klerikaleci tedaj, ko se je Ljubljana potegovala za to, da bi dobila delavnice državne železnice? Kakih 60 uradnikov in 800 delavcev bi bilo prišlo v Ljubljano, koliko kruha za naše ljudi! Kolik prirastek na prebivalstvu! — Lahko računamo, da bi bila Ljubljana pridobila s tem kakih 2000 prebivalcev. Kje pa je bil tedaj vsemogočni dr. Šusteršič, pred katerim leže na truhlu v prahu ministri? Kje je bil tedaj, da bi bil podpiral to »keijo? Zakaj tega sam ni storil v svoji vsegomočnosti? Zakaj ni nadalje izposloval ta veliki prijatelj armade, on, ki mu je bil kredit za mornarico še veliko premajhen, zakaj ni izposloval za Ljubljano kornega poveljstva? (Odobravanje.)

Se enega vprašanja se moram dotakniti, ki je ravno lokalnega pomena. Lansko jesen je bilo Barje poplajeno in mestna občina ljubljanska je dala ceniti škodo ter predložila izgotovljen referat deželni vladi, da ga predloži centralni vladi. O kakih rešitvi te vloge se ni čulo prav nič in zato je šel naš državni poslanec Ivan Hribar intervenirat pri mini-

strstvu. In kaj je moral tam izvedeti? Da dežena vlada kranjska še do danes ni predložila centralni vladi poročila in cenitve ljubljanskega magistrata. (Ogorčenje in vzkliki: Šusteršičevi podrepani. Sramota!) Vse to pa je storila deželna vlada zato, ker Šusteršič ni hotel, da bi bila ta vloga rešena pred volitvami v občinski svet ljubljanski, ker bi utegnili biti za to pomoč barjani hvalčeni naprednemu občinskemu svetu in bi to svojo hvalčnost manifestirali z glasovnico v roki. (Klici: Bodo! in dolgotrajno ploskanje.)

Kot drugi govornik je govoril urednik gospod

Pustoslemšek.

Uvodoma se je bavil s teritorialnim slovenskim vprašanjem ter zgodovinsko pojasnjeval teritorialno nazadovanje Slovencev ter dokazal, da imajo in so imeli korist od naših notranjih sporov edinole naši nasprotniki. Združeni in složni, brez spora med posameznimi stanovci pa lahko dosežemo mnogo. Opisuje potem razvoj konsolidacije slovenskega naroda tekom zadnjih 100 let in se ustavi končno pri onem momentu, ko so to složno delo začeli rušiti klerikaleci. To njih razdirajoče delo je raslo potem od dne do dne in sedanje strastno in podlo nastopanje klerikaleev je višek njih škodljivosti. Klerikaleci hočejo prepričati med posameznimi stanovci, v prvi vrsti pa med kmeti in meščani in to samo zato, da bi se nekateri njih pristaži v tem sporu okoristili.

Pravijo, da so najboljši prijatelji kmeta, toda tudi to je čisto navadna farbarija. Za koristi slovenskega kmeta niso storili prav ničesar. Dokazuje temu je zatvorjenje meje za uvoz tuj, zlasti pa srbske živine. S tem se naši klerikaleci posebno ponašajo, češ, da je to njih zasluga, dasiravno vedo, da s tem vso javnost očito farbarjo. Vprašam vas pa, ali je že kdaj kdo videl na Slovenskem kako srbsko živino? Mirno mi lahko odgovorite, da nikdar nobeden. Niso bile tedaj koristi našega kmeta, ki so narekovanje zatvorjenje meje proti uvozu živine, to so bile koristi madžarskih magnatov in baronov, ki imajo na tisoče in tisoče goved, polne močnje in site truhle pa si hočejo še bolj polniti svoje železne blagajne. Tem so storili klerikaleci uslugo, kakor se bahajo, ubogemu srbskemu kmetu pa, ki nam je vendar mnogo bližji, kakor ti ogrski bogataši, pa so odjedli zaslužek.

Poleg tega pa se je s tem zatvorjenjem podražilo vse pri živinoreji. Cena za plemensko živino je silno poskočila in tega naj bi naš mali kmet ne občutil! Dobiček pa vtaknejo v žep zopet samo oni magnati, predstavitelji in nositelji one veleagrarne ideje, na katero prisegajo danes tudi klerikaleci. (Pritrjevanje.)

V zadnjih desetih letih so se davki najmanj potrojili. Izvršila se je aneksija Bosne in Hercegovine, ki ni izpremenila prav ničesar na faktičnem položaju, stala pa je državo nad eno milijardo kron. Nobeden pa ni vprašal tedaj, kako bo nosil davkoplačevalec ta bremena. In ideja za to nepotrebno, drago, nevarno in smešno aneksijo se je izvršila iz tabora krščanskih socialistov, vernih bratov in zaščitnikov naših klerikaleev.

Govornik se bavi potem s kreditom za vojno mornarico in dr. Šusteršičevim nastopom v delegacijah ter na podlagi teh dejstev dokazuje, da klerikalna stranka ljudstvo samo nesramno slepari in dela faktično proti ljudskim interesom. Bog nas obvaruj takih prijateljev, kakršni so klerikaleci!

Nato se bavi govornik z razvojem Ljubljane kot slovenske prestolice. Omenja konsolidacijo Slovencev, da so vrgli leta 1882. Nemce iz občinskega sveta. Takrat se je govorilo, da je v Ljubljani za večne čase odklenalo nemškemu gospodarstvu v Ljubljani. Samo 30 let je preteklo od tedaj, in zopet bomo videli sedeti na ljubljanskem magistratu Nemce. Govori nadalje o volilni reformi in se je končno spomnil posebno okoličanskih kmetov ter nadrobno dokazal, da se klerikaleci nikdar niso spomnili ljubljanskih okoličanov, če so bili tudi še tako podpore potrebni. (Dolgotrajno odobravanje.)

Govoril je nato priprosti delavcem gospod

Vizjak

iz delavskega stališča ter omenil, da je S. L. pijavka ugrabila Slovencev 750.000 K vseučiliškega fonda, da jih vrže svoji strašno sunljivo pokajoči »Zadružni Zvezci«. Pozrli so vseučiliški fond in sedaj bi radi pozrli še mestno blagajno z železom vred, ker imajo tako kosmate železce, da prenese prav vse.

Za njim se je oglašil k besedi gošpod tržni nadzornik

Ribnikar.

Žal, da moremo prinesiti zaradi skromno odmerjenega prostora iz

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

VI.

Že tri dni je bil Tomaž pri branjevki Poloni v Ljubljani, kamor ga je spravil župnik Janez Bradavica, ko se je šele prav zavedel, kaj se je z njim zgodilo. Po dolgem premišljevanju je prišel do spoznanja, da je poslan v pregnanstvo, ker je z jablane gledal v spalnico farovške kuharice. To spoznanje je s posebnim oziranjem na slabo hrano njegovo dušo napolnilo z grenkimi čustvi in vzbudilo v njegovem sreču tako hrepenenje po domu, da se mu je tožilo celo po klofutah »ta scaganega Boltežarja«, dasi je bil že spoznal, da tudi branjevka Polona s posebno verno in očividno izvežbanostjo vporablja to vzgojno sredstvo.

Z roko branjevke Polone Gavrrože se je Tomaž seznanil takoj prvi večer svojega bivanja v Ljubljani. Pri večerji se je zbrala vsa družina, Polona, njen mož Matija, po poklicu postrešček, po nagnenju veterinar,

petnajstletna hčerka Helena in dvajsetletni sin Artur, ki je že dovršil drugo gimnazijo in prezirljivo gledal na Tomaža.

Ko je Tomaž prisedel k mizi, je mati Polona ravno odševala svojega moža, ker ni nič denarja prinesel domov. »Saj bi že nič ne rekla, ko bi kupčija šla,« se je togotila mati Polona. »Ali kaj, ko so take izgube. Vsak dan izguba! Kako me je večerj prosil fijkarjev Gustelj, naj mu dam tri zemlje na upanje; komaj jih je dobil, je pa z njimi v Ameriko ušel.«

Postrešček Matija je s povešeno glavo sedel za mizo in spoštljivo poslušal svojo ženo. Tomaža je to spominjalo na dom in na levite, ki jih je umrla Neža Krmežljavka brala pri kosilu in pri večerji in milo se mu je storilo.

Za Matijem je prišla na vrsto domača hči Helena.

»No, ali bo kaj z večerjo?« je zaročneta mati Polona in obrniti se k Matiju dejala pojasnilno: »Ta froc se nekaj kuja, ker je ne pustim v gledališče.«

Tedaj pa je Helena prinesla iz kuhinje večerjo ter jo postavila na mizo. Čuvši materine besede se je razjokala.

»Nobenega veselja — mi ne privoščite. Druge punice — v moji starosti — imajo že otroka, jaz pa še v gledališče ne smem.«

Mati Polona je na to pritožbo odgovorila s krepkimi in izrazitimi

besedami tako, da je Helena glasno ihtela zbežala v kuhinjo.

Zaradi večerje je mati Polona prekinila svoja očitavanja in začela moliti, a komaj je izrekla »amen« se je vsula iz njenih skrbstih ust nova ploha besedi.

Tomaž je dobil na svoj krožnik porcijo repe. Ta porcija ni bila v nobenem razmerju z njegovim apetitom. Vendar se ni pritožil. Toda ko je zavžil prvo žlico, se ni mogel premagati in je očitaloče vzklil: »Repeca je pa grenka.« Tedaj ga je pa Polona pogledala, da je Tomažu padla od samega strahu žlica iz rok. »Ti bogokletnik!« je zakričala mati Polona in Tomaž je dobil zanesnico, ki mu je za več let pregnala pogum, kritikovati hrano branjevke Polone.

Vzlic tej skušnji je Tomaž postal deležen še mnogih zausnic, da dobil jih je celo, ker se mu je nekoč sanjalo, da je v loteriji zadel pet golinarjev a jih zajedel, namestu da bi jih bil daroval za sv. maše.

Ta strogost, ki jo je Polona imenovala »vzgajanje v strahu božjem«, je prisilila Tomaža, da je postal skrajno previden v besedah in izbiren v izrazih. Prišel je v Ljubljano o velikih počitnicah in je porabil čas do šole, da se je seznanil z vrstniki iz sosesčine in spoznal ljubljansko mesto, Grad, velike cerkve, sijajne stavbe, bogate izložbe, vse vrvenje in življenje mu je silno imponiralo, a

nobena stavba ga ni presenetila tako, kakor hišica v Zvezdi.

»Ježešta,« je zavzdihnil z občudovanjem, »to morajo biti ljudje v Ljubljani bogati, ko plačajo groš, da se enkrat vsedejo.«

Ko se je Tomaž polagoma navaдил ljudi in se prilagodil novim razmeram, je postal čisto zadovoljen in njegovo življensko veselje je začelo novič krepko poganjati. Sicer ga je Polona najraje zaprla v sobo ali ga silila, da čita življenje svetnikov, vendar je Tomaž vedno našel pota in sredstva, da je ušel in se potepal. Samo zvečer je moral ostati doma in poslušati ropotanje in zmerjanje stare Polone ali pa modrovanja postreščka Matijca, ki ga je danes zanimalo, kako utegne biti na cesarskem dvoru, kadar se stepoje, jutri pa zopet, zakaj so papeži in kralji numerirani in zakaj nimajo raje primkov. Matija je bil namreč z dušo in telesom veterinar in odločno nedomokratičnega mišljenja, ker je pri vseh tri leta služil za purša nekemu baronu.

Čas počitnic je hitro potekel in na jesen je začel Tomaž hoditi v gimnazijo. Veselilo ga je to in ko je šel k maši klicat sv. Duha, naj ga razsvetli, je vedno prošil, naj mu sv. Duh pokaže pot, da bi postal frizer ali magari šofirar, samo ne dahovnik ali dohtar. In sv. Duh ga je nelišal, če tudi tega Tomaž ni takoj opoznal marveč šele čez leta. Med

mašo se je Tomaž vsled svoje srčne žalosti solzil in tudi usekaval in sicer se je usekaval z brezstidno hrupnostjo hribovskega pastirja ter s tem obrnil nase pozornost svojega bodočega kateheta. Že pri maši si je pridobil katehetaovo nenaklonjenost, ki je postala globoka in trajna, kaj v prvi šolski uri.

Tomaž je bil visoke rasti in je vsled tega sedel v zadnji klopi. Med tem, ko je katehet stal pri oknu in klical dijake drugega za drugim po imenu, je prišla mimo šole vojaška godba in veselo so zveneli glasovi Radečkoga koračnice. Tomaža je to kar poživilo. Pozabil je popolnoma, da je v šoli, pozabil na kateheta in začel glasno žvižgati. Jezno se je obrnil katehet in zaklical: »Kateri ošel pa žvižga?«

Tomaž se je potuhnil in ni nič zinil. Toliko da ni padel pod klopi. Vsa kri mu je stopila v glavo. Katehetov pogled je obstal na Tomažu, ki je čutil, da je zasačen. Katehet je dvignil prst in zagrozil Tomažu ter mu obljubil ostro kazen. Na to se je katehet zopet obrnil k oknu in gledal na cesti korakajoče vojaške. Glasovi godbe so se še vedno razločno slišali. Kar nogo so se vzdigovale šolarjem in naenkrat je tudi pri oknu stoji katehet ubral ustnice in začel tiho žvižgati Radečkoga koračnico.

(Dolgo prenehanje.)

njegovega, nad pol ure trajajočega, zelo stvarnega in izbornega govora le najmarkantnejše točke.

Davki se od dne do dne večajo in težela dela vedno nove dolgovne, pri tem pa zamolči, da bo morala tudi ona povečati doklade. Molče pa klerikalci o tem, ker se ne upajo priti s tem priznanjem na dan pred končnimi volitvami, ker bi potem vsak človek spoznal konjsko kopito njih ljubezni za ljudstvo. Prišlo pa bo vsled vseh teh bremen tako daleč, da bo zapel pred vsako drugo, tretjo kmečko hlšo boben, in tedaj šele bodo spoznali ljudje, kam so jih klerikalci speljali. Potem bodo prišle solze, ljudje bodo kleli one, pred katerimi leže danes še v prahu in jim ližejo pete.

Kaj so storili klerikalci za ljubljanske okoličane?

Samo eno stvar naj kdo pove, ki so jo storili njim v prid! Polna usta imajo visokodonečnih besed, storili pa niso še ničesar, da, niti eden še ni prišel vprašat okoličanov po njih potrebah.

Bavi se potem z deželnim milinarjem dr. Lampetom in z zadevo podmolniškega gozda.

Njih gospodarska zveza farba gori in dobi, da kupuje za mornarico živino. Res ima v rokah to dobavo, a ne kupuje živine, marveč ima po semajih svoje barantače in mešetarje, ki odirajo kmeta, kolikor le morejo. Poleg tega pa živine niti na Kranjskem ne kupujejo, marveč hodijo po živino na Hrvaško, kjer nakupijo živino, ki se v kakovosti z našo niti primerjati ne da, ter škodujejo na ta način dobremu imenu našega kmeta.

Prišlo jim je naenkrat tudi na misel, da prešiči niso dosti dobri in so poslali, seveda na deželne stroške, dva človeka kupovat plemenske prešiče v Hamburg, ki sta te prešiče plačala po 600 K. Lahko bi bili dobili boljše in sposobnejše plemenske živali v naših sosednjih deželah, toda tega zopet niso hoteli. Pa dobro, naj stane plemenski prašič tudi 600 K. Ali pa ste videli katerega izmed teh prešičev? Kaj se, dobili so jih le nekateri odbrani izvoljenici in vrhu vsega tega so bili ti prešiči tako majhni in zanikarni, da je rekla neka kmetica na Dolenjskem, ko je prišla z vozom po prešiča, ker si ga je bila predstavljala sila velikega in močnega, da bi bila prišla po njega s cekarjem, če bi vedela, da je tako majhen. Zelo bi se pa motil, kdor bi mislil, da so dobili kmetke plemen. živali. Dobil je nekaj teh prešičev na Dolenjskem Kosakov brat, na Vrhniki klerikalec Trsar in Apfaltern pri Kamniku. Zlasti pri tem zadnjem je zelo zanimivo, kako se je delalo. Apfaltern je prišel k deželnemu odboru in se oglašil, da hoče imeti nekaj teh plemenskih prešičev. Njegova reja je bila namreč že popolnoma za nič, ker je znano, da opeša pleme, če se ne pomeša z drugo krvjo. In zgodilo se je nekaj prav čudnega. Apfaltern je dobil one plemenske prešiče in jih je zamenjal deželi s svojimi, ki niso bili za nobeno rabo. Te zanikerne Apfalternove prešiče pa je dobil potem naš kmet.

Se na drugem polju se kaže klerikalna ljubeznost za ljubljanske okoličane. Povsod ustanovljajo mlekarne zadruge in silijo kmetom svoje organizacije, v ljubljanski okolici pa se ne brigajo niti toliko, da bi podučili kmeta, kako mora ravnati z mlekom, da ne pride v navskrižje z zakonom in ne trpi vsled svoje nevednosti škode.

Koncem svojega govora je omenil g. Ribnikar še najnovejšo škofovo pastirsko pismo in strastno klerikalno agitacijo proti naprednim časopisom, nakar je g. Pust zaključil ta, nad vse najbolj optimistično pričakovanje lepo uspeli in za probujo ljubljanske okolice velepomembni shod.

Dr. Baum ali Wastian?

V Mariboru, 30. marca.

V sredo so došli v mariborskem občinskem svetu na razgovor bodoče državnozbornske volitve. Dr. Resner je stavil nujni predlog, da se naj pada župan dr. Schmiderer z nekaterimi občinskimi odborniki k Wastianu in ga naj naprosi, da zopet kandidira v Mariboru. V nedeljo je vplivalo nanj (na dr. Resnerja) kot bomba, ko je zvedel, da so postavili železničarji sami kandidata v osebi dr. Fr. Bauma. To kandidaturu je sprožil en sam stan in čudno je, da se zavzema za njo »Marburger Zeitung«.

Ta nočjo odgovarja, da se mora ozirati na vse stanove in njihove politične želje in da se želi Wastianovo kandidaturu tudi v ostalih nemško-nacionalnih krogih ne samo med železničarji. (Resner je izvajal dalje, da so nekdanji nasprotniki Wastianovi postali njegovi prijatelji (med-klice: in prijatelji nasprotniki!). Železničarji Opekla je nato precej razdraženo izjavil, da nemško-nacionalni železničarji vstrajajo pri Baumovi kandidaturi. Wastian smatra Mari-

bor itak le za pomoč v sili, ako bi v Gradcu propadel; ako dr. Baum obdaruje z vsenemom, še ni to noben poseben greh... Prav bridko pa je povedal vsem skupaj neki Kahler. Dejal je, da niti ne ve, kdo je dr. Baum; znabiti je »Krowot«... (Sapient, kako poznajo pravi Nemci »szalugo« dr. Bauma kot šulferajnovca za nemški narod!) On a ne pozna in ne ve nič od njega! Kahler je odločno proti vsaki radikalni politiki v Mariboru; moramo se osrati tudi na Slovence in katolike. (Kajpada, volitve so pred duri in treba je računati z resničnimi razmerami v Mariboru!) On da ne da na sklepe »železničarjev« čisto nič; on pozna take reči in ve, kako se vpriparjajo. Končno bi nam ničesar drugega ne preostajalo, kakor da bi postali vsi »reichsbündlerji« (Hudobna opazka na nemško-nacionalni »Reichsbund der deutschen Eisenbahner«, čegar mariborska podružnica se največ trudi za dr. Bauma.) Končno je bil Resnerjev predlog z vsemi proti Opeklovemu glasu sprejet. — To je skrajno zanimiva ouvertura k bodočemu volilnemu boju v Mariboru. Nemški nacionalci so že sedaj izgubili glavo; eni nemški prvaki mislijo zvabiti železničarje z Baumom v svojo kletko, drugi se drže Wastian in krepko psujejo železničarje, dasi so ti odločilni pri volilnem aktu. Wastian je dobil v Gradcu mandat s pomočjo klerikalcev in zato se hoče tudi v Mariboru dobro vpeljati pri njih, in celo pri toliko sovražnih »prvaki« na slovenski strani... Zalostno je samo to, da mu »prvaki« ne bodo šli na led in Kahler mu je s prehitro snovitvijo Slovencev več škodoval ko koristil.

Politična kronika.

Bivši podpredsednik državne zbornice dr. Steinwender je pisal podpredsedniku italijanske zbornice, v katerem mu sporoča, da nemški poslanci ne morejo priti v Rim, ker je bila državna zbornica razpuščena in ker se morajo pripravljati na nove volitve.

V ogrskem in hrvaškem državnem zboru se je nadaljevala specialna debata o proračunu notranjega ministrstva. Pristaš Justhove stranke poslanec Preszly se je izrekel zoper poddržavljenje uprave in je ostro kritikoval narodnostno politiko Tisze. Poslanec Szubany je ugrgal reformo tiskovnega zakona. Član ljudske stranke posl. Huszar je naglašal zasluge časopisja. Tiskovna svoboda se ne sme tangirati, vendar pa mora parlament za to skrbeti, da se varuje privatna čast. Končno je pa zahteval, naj ministrski predsednik natančno kontrolira delovanje prostozidarjev.

Bosanski deželni zbor je sprejel v soboto deželni proračun za l. 1911. Na dnevnem redu današnje seje je vladna predloga glede fakultativne odveze kmetov.

V Albaniji se pripravljajo zelo resni dogodki. Turčija trdovratno trdi, da se je udeležilo boja proti turškim trdnjavam kakih 300 črnogorskih vojakov, kar pa črnogorska vlada odločno zanika. Vojaška uprava v Skadru je dobila kredit 25.000 turških funtov za vojaške ekspedicije, in zahteva ta uprava, da ji pošljejo nekaj torpednih čolnov za reko Bojano.

Morilca nemškega podpolkovnika Schlichtinga so v soboto pred zbranim polkom strelili. Še v zadnjem trenutku je Albanec izjavil, da ne obžaluje svojega čina.

V nemškem državnem zboru je bil sprejet etat državnega zaklada, nadalje etat državnih dolgov in etatni zakon. S tem je končano drugo branje etata.

Nemško-angleški dogovori glede sporazuma med Angleškim in Nemčijo v vprašanju podaljšanja bagdadske železnice se bodo začeli začetkom tega meseca. Nemčija bo predložila svoje načrte po svojem poslaniku. V berlinskih uradnih krogih upajo, da bo mogoče že prihodnje leto podaljšati železnico iz Bagdada do Kovajta ob perzijskem zalivu.

V Madridu dobe nov kabinet. Ministrstvo Canalejas je podalo svojo demisijo. Demisija je posledica debate v svetu o Ferrerovem procesu, zaradi katere je prišlo do spora med kraljem in ministrskim predsednikom.

Nasprotstva med Rusijo in Kitajsko še vedno niso popolnoma odstranjena. V ruskem časopisu še vedno pišejo o eventualni vojski, ker je prebivalstvo v Mongoliji zelo boje-

vito razpokočeno in kar kitajska vlada še vedno pomnožuje vojaške posadke na mejah. Častniki v Santungu so celo javno zahtevali, naj se Rusiji napove vojna. Tudi kitajske trgovinske zbornice v obmejnih krajih energično zahtevajo vojaškega varstva, ravnotako tudi provinčni parlament. Ti so celo zavrgli odgovor kitajske vlade na ruski ultimatum in zahtevajo, naj se Rusiji napove vojna. Kitajski trgovci so pretrgali vse sveže z ruskimi trgovci. Senzacionalno vzbuja da japonako časopisje že več dni ostro kritikuje postopanje Rusije. V sled tega vlada nadaljuje svoje priprave za vojno. Za poveljnika v vojaškem okraju Irkutsk je imenovan general Nikitin, ki je zelo zmogel in velik sovražnik Kitajcev. Po sibirski železnici se neprenehoma prevaža vojaštvo. Poveljnik transbajkalskih kozakov je poročal, da ima Kitajska na meji kakih 320.000 vojakov in da vlada med ruskim prebivalstvom v Mandžuriji velika panika. — Iz Pekinga poročajo: V petek je imel baje kitajski ministrski svet pod predsedstvom princa Tsinga sejo, v kateri se je zahtevalo, naj Kitajska takoj odpokliče vojaštvo iz Ilja. Kitajska je dirigirala 40.000 mož z juga v Ili. Več kitajskih častnikov, ki so na Japonškem izobraževali, je odpotovalo na Kitajsko.

Štajersko.

Iz Hraetnika. Jako postrežljivo in gostoljubno ženo ima nek delavec tukajšnje kemične tovarne P. To ljubezno ženo obiskuje že dlje časa sem nek črno oblečen gospod iz Dola, kateremu ta ženska z vsemi telesnimi in duševnimi potrebami postreže. Mi bi se sicer za to ne brigali, ker je — pod kožo vsak krvav — pa ta gospod se nam smili, ima namreč še precej drugih takih konkurentov sladkosnedežev (eden od teh je danes že celo v Ameriki), kateri mu silijo v kaso. No, pa vsaj imajo vsi zdosti. O blagor istim, ki so sumljeni, kajti usmiljenje bodo dosegli. Zena, ki je vneta prijateljica nemške šole in ptujске giftne krote, rada vabi na večerjo učitelje nemške šole ter onega črnega gospoda iz Dola, ter med tem, ko molijo ti vsi skupaj najbrže rožne vence, se trudi mož par korakov proč v tovarni ter si s krvavimi žulji služi kruh — tudi za te gospode. (Ženici bi svetovali, naj povabi enkrat na večerjo samo učitelja Krenna, ta je namreč poseben častilec devete božje zapovedi. Zakaj, poizve lahko na Brnici pri Kržanu.) Možu te ženske pa svetujemo, naj vzame v roko palico — cepec je boljši, ter naj nažene vso to črno, in črnožolto rdečo nesnago (tudi štajercijanca L.) iz stanovanja, in magari, če kateremu par reber polomi.

Zanimivosti o celjskem državnem pravdniku dr. Bračiču. V št. 72. z dne 29. marca 1911 se nahaja pod zaglavjem »Celjsko drž. pravdnništvo in nemško časopisje« notica, ki se tiče uradne tajnosti g. dr. Bračiča. V Ptuj je ta mož, — najpristnejši German, kakor že ime kaže — svoj čas obračal uradne in neuradne krole, slednje seveda v »Vereinshaus« kot pesnik in humorist: »Narodni Dnevnik« je v svoji številki z dne 19. septembra 1910 št. 212 na odličnem mestu objavil članek pod naslovom: »Kako je deloval dr. Bračič, sedaj drž. pravdnik v Celju, kot nekdanji sodni adjunkt v Ptuj«. V tem članku se dolži dr. Bračiča expressis verbis, da je zakrivil samomor posestnika Blaž Osenjaka na Hajdinu, ker je bil ta prisiljen z neko nadvarstveno odobreno tožbo h krivemu pričevanju v neki civilni pravi, koji sili pa se kot poštenjak ni hotel udati. Dr. Bračič je moral ta članek »Narodnega Dnevnika« prebrati; pa ga ni upal konfiscirati niti doposlati listu kak — uradni ali neuradni popravek. To, hočemo tukaj pibiti, da javnost izve, kaki elementi se pod Hohenburgerjem nahajajo — tudi med državnimi pravdniki na Slovenskem. Prihodnjije še nekaj več.

Občni zbor »Slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru« se vrši v nedeljo, dne 9. aprila t. l. ob 3. popoldne v restavraciji Narodnega doma.

»Marburger Zeitung« v zadregah. Na drugem mestu se ukvarjamo z razporom, ki je nastal med mariborskimi nacionalci zaradi kandidature pri bodočih državnozbornskih volitvah. Sedaj so gospodje stuhliati resilno sredstvo: pozvali bodo oba kandidata in njune »zaupnike« na skupen sestanek, kjer bodo potem kandidaturno vprašanje rešili tako, da bo — dr. Baum odletel. »Marburger Zeitung« sedaj piše, da je edinstvo v nemško-nacionalnem taboru nujno potrebno in podpira to svojo trditve s člankom, naslovljenim »Die Deutschen — Strauchritter«. V članku se nahaja prestava članka, priobčenega v »Sloven. Narod« minuli ponedeljek: »Iz nemškutarskega tabora na Spodnjem Štajerskem.« Članek je seveda prirojen po potrebah »Marb.

Zig.« Izpuščeni so seveda sledeči stavki: »Slišali smo ob Aistrichovi kandidaturi v Celju prvič iz nemškega tabora glas, da je renegatstvo nekaj sramotnega in ponižujočega. Našel se je Nemec, ki je imel pogum na vsa usta povedati, da renegatstvo škoduje kulturnemu kakor gospodarskemu razvoju nemških naseljencev in slovenske večine... itd.« Izpuščeni je cel odstavek o Bechtinetovem napadu, o vzrokih Jaborneggovega in Ornegovega odstopa, o Ferselingu v Rogaten in čemu se porabi denar nemških bratov za »tlačane in trpeče« renegate. Tako citiranje je seveda častnikarska nepoštenost, pa kako bi mogel povedati češki urednik »M.« pan Ján, ki je sam renegat, da je bil celi članek »Slovenskega Naroda« naperjen proti renegatom, ne proti Nemcem. In niti renegatov niso imenovali »Strauchritter«, če se je Jánu zdelo potrebno, somišljenike z ozirom na Bechtinetov napad in septembarske dogodke imenovati »Strauchritter«, se pa to ne sme očitati »Slovenskemu Narodu«. Veselo je eno: renegat je postala psovka in sramotno dejanje tudi v nemškem taboru na Sp. Štajerskem.

Slaba paprika. Graška preskuševalnica za živila je zadnji čas kaznovala več trgovcev zaradi prodajanja slabe paprike. Da se to blago obvaruje pred plesnobo, ga je treba večkrat zračiti in presuševati.

Iz Savinske doline smo dobili sledeči dopis: Opozarjamo celjskega glavarja barona Müllerja, da že prav dobro čutimo prijateljske stike uradnika dr. R. s šentpeterskim župnikom dr. Jančičem. Več o potrebi.

Iz Gotovelj pri Zalen. Naša posojilnica se bode preosnovala v rajnajzvozniko in je v ta namen odpovedala vsa posojila.

Neverjetna slovenska potrpežljivost. Od Velike Nedelje nam poročajo: Ormoški »turnarji« so priredili včeraj, v nedeljo, pešizlet čez Sardinjsko grapo k nam. Zbrali so se potem v Laurentschišchevi (!) gostilni. Cel pot se je razlegalo od teh »turnarjev« divje kricanje, menda petje in obligatno heilanje. V Laurentschišchevi gostilni, ki očividno ne rabi slovenskih gostov, je pa bilo nadaljevanje. Kaj bi se zgodilo na prim. slovenskim Sokolom, ako bi napravili tak pešizlet kam na nemško Štajersko? Nemci bi jih najmanj napadli s kamenjem, noži in koli ter drugimi takimi »kulturnimi« sredstvi; mi pa izzivače mirno gledamo in pustimo laziti po svoji zemlji. Malo več narodne zavednosti in ponosa bi nam bilo res krvavo treba.

Iz Maribora. Tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo je proglasilo, da ni v mariborskem političnem okraju več kuge slinavke in grintavke.

Razpisana služba. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je razpisano mesto uradnega sluga. Prošnje je vložiti do 10. maja pri c. kr. okrožnem predsedstvu v Mariboru.

Drobne novice. Umrl je v Ptuj profesor na deželni gimnaziji Artur Stibler, star 28 let. Bil je rojen Mariborčan. — Prestavili so orožniško postajo iz Slivnice pod Mariborom v Hoče. — O »lobanji Slovencev« je predaval štabni zdravnik dr. A. Weisbach v antropološkem oddelku naravoslovnega društva v Gradcu. — Umrl je v Mariboru založnik Reininghausove pivovarne Aloj. Hudovernig. Mrliča so prepeljali v Trbiž na Koroškem. — Celoeigansko bando so pripeljali orožniki v soboto v celjske ječe iz Mislinjske doline. Cigani so se priklitali iz Ogrskega. Zakaj se to sodrgo sploh spuša čez mejo? — Po begnil je od svojih staršev 12letni realce Otmar Mori v Mariboru. Zbal se je kazni zaradi slabih redov v enem predmetu. — Ustrelil se je v graški domobranski vojašnici računski narednik Janez Schalk bojda zaradi neke bolezn na sre. — Zažgali so otroci posestnika Josipa Premelčiča v Gregovcih z vžigalicami gospodarsko poslopje. Da ni zgorela tudi hiša, sta zabranili požarni brambi iz Bizelj-skega in Gregovo.

Koroško.

Izprememba posadke. Od leta 1907 je bila nastanjena v poletnih mesecih v Lipalji vasi vedno 1. stotnija dom. pešpolka št. 4. Sedaj so prestavili to stotnijo v Lužnico, ker so v Lipalji vasi bili prostori za vojaštvo že preslabi. Kako je mogoče, da se občinski svet v Lipalji vasi ni potrudil, da si ohrani vojaštvo, od katerega je imela občina vendar kolikor toliko dobička, je naravnost neumljivo.

Užlet v Borovljah stanujoči bivši trgovec z mešanim blagom Jur. Schaller je izginil pred dvema tednoma. Rekel je, da hoče iti poslušat proces Kayser-Paleis in se je peljal baje v Celovec. Od tedaj ni prišel več nazaj, pač pa se je izvedelo, da teče proti njemu preiskava zaradi npravnostnega pregleda, valed česar je ze-

lo verjetno, da jo je pobrisal pred kaznijo.

Primorsko.

Nova trdnjava. Na Gluhem Vrh-polju v Brdih zidajo novo trdnjavo. Goriško je z vojaštvom preplavljeno. kakor v vojnem času in trdnjave se dvigajo iz tal kakor gobe.

Razpis natečaja. Za Goriško je razpisano mesto kancelarja v desetem plačilnem razredu. Prošnje, opremljene s potrebnimi prilogami, je predložiti deželnemu odboru tekom meseca aprila. Prosilci morajo dokazati, da imajo potrebne zmožnosti in da znajo oba deželna jezika.

Utopljenka. V Barkovljah so našli v petek ob polu 6. truplo 33letne Ljudmile Busić iz Trstenika. Bila je črno oblečena in je imela šerpo opoli vratu. Vzrok samomora ni znan.

Zblaznela. 50letna Eleonora Keissel, vratarica hiše št. 32. na Acquedottu v Trstu je že delj časa blaznela. V soboto pa je začela tako razgrajati, da so jo morali odpeljati v opazovalnico.

Pijanci, ki so zblazneli. Alkoholični delirij je napadel 45letnega Edvarda Degasperi, stanujočega v Trstu v ulici Tor Cucherna št. 5. 46letnega Viktorja Barriera, stanujočega v ulici Riborgo št. 35. in 26letno lahkoživko Štefanijo Čebeg, stanujočo v ulici Altana št. 4. Vse tri so morali spraviti na opazovalnico.

Nepošteni težaki. Težaka Marij Bruzzini in Nikolaj Lizzi sta ukradla v Trstu iz skladišča št. 22 v novi lučki 15 kg kave. Redarji so ju aretirali.

Kako padajo ljudje. 39letni Rudolf Colombin iz Branzola pri Boleanu je bil prej natakak. Ta posel pa mu je bil pretežaven in rad je tudi pil, vsled česar je moral iz službe. Odločil se je nato, da postane dninar v Trstu in to ne morda, ker je hotel kaj zaslužiti, marveč iz enostavnega razloga, ker mu delo ni dišalo in je imel na ta način več prilike postopati. Pred nekaj leti se je spoznal z Georgino Milanopus, s katero je imel tudi dva otroka. Odkar je postal Colombin dninar in je bil njegov zaslužek zelo majhen, se je morala nesrečnica truditi dan in noč, da preživi sebe, oba otroka in Colombina, lenuha in pijanca. Večkrat se ga je hotela že otresti, on pa ji je začel žugati in parkrat so padale tudi že zausnice. Ko se je pa vrnil v petek zopet popolnoma pijan domov, sta ga obe ženski prav po pravici oštele in mu očitali njegovo vedenje. On pa je odgovoril s pestjo in tolkel, kakor besen po svoji ljubici in njeni materi, dokler ga niso od sosedov poklicali redarji odvedli.

Mazačka. Ker je prodajala maza in razna zdravila, je bila v Trstu v ulici S. Maurizio št. 5. stanujoča Marija Peeek že večkrat kaznovana. Imela je toliko odjemalcev in odjemalk, kakor ne iz lepa kak zdravnik. V zadnjem času pa se ji zdravljenje v več slučajih ni posrečilo in tako je postala na njo zopet pozorna policija in ji odkazala posebno sobo v ulici Tigor pa ne ordinarijske sobe. Samo v svojem okraju je imela 139 odjemalcev.

Tatvina na ladji. Gospa G. K. iz Bombaya v Indiji se je pripeljala z Lloydovim parnikom »Bohemija« v Trst. Na krovu je zapazila 25. t. m. da ji je bila ukradena listnica, v kateri je imela 6 bankovcev po 100 frankov, 2 bankovca po 100 mark in 320 kron v bankovcih. Sum se je obračal na nekega grškega natakakja, ki je bil zaposlen v kabini prvega razreda, v kateri se je vozila gospa. Preiskava ni dognala ničesar, zato so naznanili v Trstu tatvino policiji.

Imenovanje v državni sanitetni službi. Dr. Vladimir Stanek v Pulju je imenovan za sanitetnega asistenta pri okrajnem glavarstvu v Pulju.

„Domovina.“

Kadar se zavzamejo naše narodno čute in za vse lepo in blago navdušene dame za kako stvar, vedno jo izvedejo tako, da ni mogoče v par besedah izreči jim tudi le zasluženo priznanje, kaj še primerno zahvalo. Ni jim za zahvalo, samozavest, da so storile zopet nekaj, kar bo obrodilo dober in lep sadjim je plačila dovolj, jim je zadostilo za vse skrb in za vse delo, za vse sitnosti in pota. Težko nalogo so si naprtila naše dame, ko so med seboj razglasile geslo, da bodi slovenska žena povsod tam, koder jo kliče pomoči potrebni trpin, povsod, kjer gre napraviti veselje otroku in povsod, kjer gre rešiti narodu le eno dušo. Minuciozno podrobno delo bi lahko suhoparno imenovali delo naših dam. Ne zamerile bi nam, ker ne iščemo hvale, marveč iščemo samo uspeha. Toda ni to samo minuciozno podrobno delo, to je veličansko delo in strme stojimo ob strani in ne razumemo od kod te moči, od kod ta jeklena volja. Trpeče in vzdihujoče, kakor mi pod vžigalci vsakdanjega življenja občutijo z na-

mi vso krutost sedanjih neznosnih razmer. Mi smo planili v boj in sredi boja stojmo si, brezobzirnost in krutost smo si napisali na prapor, a one ljubezen in tolažbo. Ideali, tudi mi jih imamo, pa zdaj ni čas, da bi vprašali svoje srce, ni čas, da bi zamudili korak, — naprej in v boj je naše geslo, a naše vrle gospe in naše gospodične te niso pozabile svojih edelov. Krepko in neomahljivo stojimo nam na strani v našem boju, bijejo pa še drugi boj, težaven ker je šele v prvih začetkih, boj za svoje lasne javne pravice in kljub vsemu temu imajo še toliko moči, da tolažijo in lajšajo bedo. Hvaležni smo jim za pomoč v naših borbah, priznavamo jim upravičenost njih stremeljenja po samopravnosti, pred njih neomahljivo vztrajnostjo pri svojih idealih pa stojimo strmeč in črpamo iz tega vzgleda novih moči, da vztrajamo tudi mi trdni kot skala.

Poklicani sicer od javnosti, da izrečemo hvalo vsem našim vrlim damam, je nam to nemogoče storiti v primernih besedah in zato prosimo le, da naj počakajo do onega dne, ko dozore sadovi njih neumornega truda.

Končali bi lahko, in ne bojimo se, da bi bila na katerikoli strani zamera. Kdor se zanima za naše dijaško podporno društvo, ki si je postavilo najblajše in najčistejše cilje, ta je prišel sam v soboto zvečer v »Narodni dom«. Samo za one tedaj, ki so bili predlagani ali sicer drugače zadržani, prav kratko poročilo.

V veliki dvorani »Narodnega doma« vrvenje in življenje, — sto in sto se jih je zbralo že zgodaj pred napovedano uro, da ne zamude ne ene točke nad vse privlačnega programa. Pričakovanje se jim čita z obrazov, saj so dame prevzele prireditve in po uvodni koračnici se razgrne zastor. Prijazne besede varietetnega ravnatelja Valperla, ki ni ne ravnatelj varieteta, ne Valperl, nas skoro spravi iz ravnesja. Kaj pa, ko bi nas bile vse, kar nas je zbrnih, poslate naše dame enkrat v april. Hudomušne so in tudi to bi ne bilo nemogoče, saj bi jim ne zamerili, samo dolge nosove bi bili odnesli ali pa bi se prav srčno smejali. Pa že se razgrne v drugo zastor in ob zvokih klavirja razgledamo maleki. Z zelenjem v rokah, širi četvorice izvajajo težavni, a izborni naučeni balet. Kot prubajočaja se pomlad pripeše v zbor otrok pomlad, cvetoča in sveža in navdahnena mladost z razposajenostjo. Poskončeno se zavrtje deklice, obkolijo pomlad, da jo pridrže v svoji sredi in rado ostane sama mlada med mladino. Tu, to si je izbrala, da ji razodene veselje mladosti, tam ono, in zljaj se klanjajo vsemogočni naravi. Pa že je pozabljena resna stran življenja. Trenutek samo in iznova se začne razposajeni ples, ki skupi maleke koncema v dražestni skupini.

Otekle sem imel roke, ko se je zastor zopet zgrnil in zraven mene na levi je razbil nekdo kozarec, ker ga je prekrepek postavil na mizo. Še enkrat so morale deklice ponoviti vse svoj ples, pa bi jih tudi ne pustili z odra, če bi ne bile hotele. Truda, mnogo truda leži v teh korakih in v tem gibanju in čudom se čudimo, kako korektno in brez najmanjše hibe je bilo proizvajanje najmlajšega naraščaja naših dam. V spominu pa bo ostalo sleherni teh deklic, da je tudi ona sodelovala na tej prireditvi. In to je dvojen ne, — lahko rečem, trojen uspeh.

Najboljša in najprivlačnejša točka celega programa je bila to. Pa tudi druge točke, ki jih je proizvajal varietetni ensembel; so bile skozi in skozi dovršene. »Himno na žipilot« in »Vse se vrti« je izvajal grof Luksemburški in Tonček Valperl je pokazal v deklamaciji kako izvrsten spomin ima, da se mu tri strašne težavne pesmi niso preveč zmešale, marveč, da je našel vedno še kak stih, da ni umolknil.

Američanke so, kakor sem imel priliko se prepričati, prav podobne našim Slovenkam, pa bi tudi ne bil vrag, saj imamo v Ameriki že toliko Slovenk, da nam jih že doma primanjkuje. Prepričan sem, da nobena izmed teh Američank ne pojde nazaj v Kanado, zdelo se mi je namreč, da sem videl precej samskih, ki so nekaj pisali na lističe. Radovednost me je gnala in pogledal sem enemu čez rame in kaj vidim? »Ljuba dolarska princesa!« mi piše možakar.

In še par besed o žalostni veseloligr ali narobe. Igre sicer ni spisal Shakespeare, vendar pa je zahtevala od igralcev, zlasti pa od onih, ki so nastopili prvič na odru, mnogo truda.

Za dve točki pa nas je bil ogoljufal varietetni ravnatelj in vložil sem proti njemu je tožbo.

Po stranskih prostorih in v mali dvorani so zapeljevale dame posestnike v šotore bodisi na kapljico vina bodisi na čaj ali črno kavo, tu so bile razpostavljene jestvine, tam sem moral kupiti nagelj in že sem stal pred šampanskim paviljonom. Drugega aprila je bilo že, zato pa sem samega sebe potegnil za nčesa in se peljal po

stopnicah doli in se postavil na čisto.

Izmed dam si ne morem kaj, da bi ne omenil navzlic striktni prepovedi voditeljice in prirediteljice ge. dr. Tavčarjeve in ljubke predplesalke pri rajanju deklic gđe. Trukoczyjeve. Iz posebne prijaznosti so sodelovali pri prireditvah varieteta ga. Iličičeva in gg. Iličič in Bohuslav ter ga. prof. Reiserjeva, gđe. Bežekova, Lavrenčičeva, Maličeva, Ružičkova, Skrbniškova, Tavčarjeva in Tominškova.

Dnevne vesti.

+ **Razpust državnega zbora.** Klerikaleci so v državnem zboru delali poldrugo leto obstrukcijo, da bi dosegli razpust državnega zbora. S svojo obstrukcijo so povzročili mnogo škodo, dosegli pa niso ničesar, prav ničesar in so končno sramotno kapitulirali. Ko pa so Čehi rekli: »stoj!«, se je vse ustavilo in vlada je, da bi sebe rešila, razpustila državni zbor. Razpust državnega zbora so klerikaleci naznanili »slovenskemu ljudstvu« s posebnim oklicem. Praznota tega oklica je strašna. Nobenih misli, nobenih idej, nič toplete in nič poleta ni v tem oklicu. Tako klavern je, kakor tista družba, ki ga je podpisala. Kako naj bo tudi drugače, ko ti poslanci nimajo čisto nič pokazati, kar bi se pri najboljši volji moglo smatrati kot sad njihovega dela. Vračajo se z Dunaja praznih rok. Ne ene stvarice niso dosegli, ki bi bila slovenskemu narodu v korist. Pomagali so pač, da je država zapravila 256 milijonov za aneksijsko Besne, da bo porabila 346 milijonov za nove vojne ladje in za armado in pomagali so, da je sedanja vlada napravila 764 milijonov kron novih dolgov, a sicer niso storili nič koristnega, in niso ničesar dosegli, kar bi bilo v splošno korist. Zasedovali so vedno samo svoje osebne in strankarske namene, slovenske narodne, kulturne in gospodarske koristi so jim bile vedno zadnja briga. Se več! Sramotne kupčije so delali klerikaleci z interesi slovenskega naroda. Prodajali so narodne koristi na debelo in na drobno, vsled česar je slovenski narod na celi črti nazadoval. Tako je bilo delovanje klerikalcev, da je vlada z njih privoljenjem poslala za sodnega predsednika Elsnerja v Ljubljano. To imenovanje govori cele knjige. Zdjaj apelirajo klerikaleci zopet na volilce. Zanašajo se na vpliv podivjane duhovščine in na zabito velikega dela kmečkega ljudstva ter upajo celo, da bodo zavojevali celo Ljubljano. Ej, to bodo zopet veseli dnevi. Udarili se bomo zopet enkrat in kakor v lepih dnevih leta 1907, bomo klerikalece zagнали ob tla, da jim bodo kosti ječale.

+ **§ 14 in minister Hohenburger.** V seji poslanske zbornice dne 20. decembra 1899 je takratni državni poslanec dr. Hohenburger predložil nujni predlog, naj zbornica izreče, da je dovoljenje budgetnega provizorija in rekrutnega kontingenta s § 14 državnih osnovnih zakonov nedopustno in ustavolomno. Tedanji poslanec dr. Hohenburger je to utemeljeval v obširnem govoru, v katerem je neusmiljeno sekal vlado in zahteval, da se mora posaditi na zahtojno klop vsaka vlada, ki budgetni kontingent uveljavi s § 14. Takratni poslanec dr. Hohenburger je danes minister, in sicer minister za pravico, prvi čuvar zakona in ustave. In ta minister je sedaj sam sebe po zobeh udaril in je podpisal cesarsko naredbo z dne 31. marca 1911, s katero si je vlada dovolila budgetni provizorij.

+ **Poljaki za — slovansko vzajemnost.** Če se poljskim listom zdi enkrat potrebno, dvigniti svoj glas za — slovansko vzajemnost, je to tako redek dogodek, da ga je treba posebe zabeležiti. Tako poziva sedaj krakovski »Czas« na uvodnem mestu poljske volilce, naj bi pri sedanjih državnozbornih volitvah opustili vse strankarske boje in delovali samo na to, da bi poslali v poslansko zbornico enotno poljsko delegacijo, obstoječo iz poslancev, ki bi nudili dovolj jamstva, da se uveljavi načelo slovanske vzajemnosti. — Demokratika »Nowa Reforma« naglašja, da je vsa politika ministrskega predsednika barona Bienenrtha naperjena proti Slovanom, in je mnenja, da bi bila z ozirom na to narodna dolžnost bivšega predsednika »Poljskega kluba« ministra dr. Glombinskega, da bi iz slovanske solidarnosti takoj izstopil iz Bienenrthovega kabineta. — To so glasovi vpijočega v puščavi.

+ **Socijalno — demokratični shod v Narodnem domu.** Včeraj dopoldne je sklicala socijalno — demokratična stranka javen shod v areno »Narodnega doma«. Udeležba je bila nepričakovano obilna. Shodu je predsedoval Anton Bartl, glavni govornik shoda pa je bil Ebin. Kristan. Razvil je v dolgem govoru program bodočih občinskih volitev, razjasnil

njih pomen in pojasnil stališče socijalnih demokratov v tem boju. — Neusmiljeno je bilčal klerikalece, ki v svoji strastni brezobzirni taktiki topejo brezobzirno pravice vseh, ki so jim bodisi na poti ali pa se jih boje. Seveda je pri tem poudarjal najbolj klerikalno hinavsko protidelavsko delovanje. Socijalno — demokratična stranka in njeni zastopniki v bodočem občinskem svetu se ne bodo vezali na nobeno stranko. Podpirali pa bodo vsak predlog, ki bo v korist delavstvu, in potem ga naj stavi ena ali druga stranka. Gledala bo zato, da dobi v občinskem svetu kolikor možno močno zaslonbo in bo v ta namen sklicala v ljubljanskih okrajih več manjših lokalnih shodov.

+ **Slovenci pred madžarskim parlamentom.** Pretekli teden se je v peštanskem parlamentu razvila velika debata o reškem vprašanju. Glavno besedo je imel pristaja Kossuthove stranke poslanec Ostffy, ki je med drugim govoril tudi o protimadžarskem delovanju — »Družbe sv. Cirila in Metoda« za Istro. Posebno se je izpodbijal nad tem, da je hrvaški ban dr. Tomašić nakazal za to družbo 5000 K, češ, da je s podporo tega »panslavističnega« društva pokazal in dokazal svoje protimadžarske mišljenje. In da predložil madžarskim poslancem državi nevarno, »protimadžarsko« in »panslavistično« delovanje istrske »Družbe sv. Cirila in Metoda«, je predložil parlamentu koledar — slovenske »Družbe sv. Mohorja« v Celovcu ter na podlagi imenika članov in tem koledarju dokazoval, da vrši istrska »Družba sv. Cirila in Metoda« svojo pogubno »panslavistično« agitacijo tudi v zapadnih, na Štajersko mejajočih ogrskih komitatih. Da je ta iznajdba in velika »učenost« poslanca Ostffya izzvala viharno veselost med navzočimi hrvaškimi delegati, se razume samo ob sebi. Nato je hrvaški delegat dr. Papratović poučil madžarskega »učenjaka«, da obstoje med istrsko hrvaško »Družbo sv. Cirila in Metoda« in med slovensko »Družbo sv. Mohorja« vendar le ne majhen razloček in naj si se tudi smatra ta hrvaški in slovenski narod kot eno kulturno in nacionalno enoto. Ostffyja je seveda takoj zapustila vsa »učenost«, s katero je hotel briljirati pred svojimi madžarskimi tovariši, in moč si ni upal na Papratovičeva izvajanja črhiniti niti besedice, dasi je povrhu njegovo »znanje« še prav fino ironiziral še ministrski predsednik grof Khuen — Hedervary sam. Pričakovati je, da se bo sedaj gospod Ostffy ugloobil v studij o delovanju slovenske »Družbe sv. Mohorja« in da bo prihodnjič imel v parlamentu fulminanten govor o »panslavistični« in madžarski, državni pogubni agitaciji »Družbe sv. Mohorja« med prekmurškimi Slovenci.

+ **Poštna vest.** Poštni kontrolor gosp. Ivan Hafner v Ljubljani, je imenovan za poštne nadkontrolorja.

+ **Iz justične službe.** Višje deželno sodišče v Gradcu je imenovalo pravniškoga praktikanca pri deželnem sodišču v Ljubljani Kajetana vit. Premiersteina za avskultanta.

— **Glavna posojilnica.** Deželno sodišče je imenovalo za konkurznega upravitelja gosp. dr. J. C. Oblaka, za njegovega namestnika pa advokata gosp. dr. Bož. Vodnška.

— **Umrli je v Ljubljani učitelj.** vдова ga. Katarina Japelj roj. Lenasi. P. v m.!

— **Razpisana srednješolska mesta.** Do 1. aprila t. l. so bili izdani sledeči razpisi: **Klasična filologija:** Ljubljana (II. drž. g. L. Gr. sl., 25. aprila). — **Moderna filologija:** Brin (realg., Fr. D., 16. aprila), Dunaj II. (I. r., Fr. D. ali Fr. E.), Dunaj II. (I. r., Fr. D., 10. aprila), Dunaj III. (realg., E. D., 10. aprila), Römertadt (dež. r., E. D. fr., 30. aprila). — **Historična skupina:** Ljubljana (I. drž. g., 25. aprila). — **Ljubanje:** Trst (I. r., 25. aprila). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Sankcioniran deželni zakon.** Cesar je potrdil z dnem 26. m. m. od kranjskega deželnega zbora sklenjeno zakonsko predlogo glede vodovoda za Kranj.

— **Iz Mirne na Dolenjskem** se nam piše: Naši farani zastoj pričakujejo, da prestavijo našega nepriljubljenega župnika Kocijančiča. Že lansko leto je škof obljubil, da ga prestavi; toda do danes ni izpolnil dane nam besede. Prav čudno je, da se Kocijančič ne sramuje hoditi po vasi, ko ga vendar cela župnija zaničuje. Niti k bolnikom se več ne upa. Spominjamo samo enega slučaja, ko je obiskal neko bolnico, pri kateri je bila slučajno stara znanca Francka. Kakor hitro jo je župnik zagledal, jo je hitro odkuril. Navzlic temu ga je pa dne 21. marca pri deželnozbornih volitvah doletela taka čast, da je dobil celo en glas. Seveda se je župnik silno jezil, ker je doletel Bulca, da mu je on dal svoj glas; kdor pa pozna Bulca, mora vedeti, da je ta mož prerazen in prezaleden, da bi oddajal svoj glas ka-

kemu Kocijančiču. Kocijančiča je sit že organist. Govori se, da pojde iz Mirne. Sicer pa čakajo Kocijančiča zopet slabi časi. Bulo mu hoče baje pojasniti, kako se mora pri volitvah postopati, neka ženska ga pa hoče za jezik prijeti, ker je dne 12. marca razleco upil, da je njen mož samo zaradi tega tako nanašoma umrl, ker je bil liberalce. Splošna želja je, da bi Kocijančič šel. Farani ga bodo radi zastoj selili, samo da bi se ga iznebili.

— **Smrten padee.** Dne 29. marca je šel 69letni Nikolaj Meglič vulgo Miklavž iz Trčica s svojimi sorodniki v Kukovnico po seno. Meglič je vlekel seno na zloženih vejah s planine ter je imel veje z vrvoj zvezane. Naenkrat pa se je vrv utrgala in Meglič je priletel s tako silo ob skalo, da je z razbito črepinjo takoj mrtev obležal.

— **Učiteljsko mesto.** Razpisano je učiteljsko mesto na petrazrednici v Postojni za žensko učno moč. Mesto se zasede definitivno. Prošnje do 30. aprila.

— **Tujiški promet v Ljubljani.** Meseca marca je došlo v Ljubljano 4938 tujcev; 784 več, kakor meseca februarja in 84 več nego lani meseca marca. Nastanilo se jih je v hotelih: »Union« 1189, »Slon« 935, »Lloyd« 373, »Cesar avstrijski« 252, »Južni kolodvor« 159, »Štrukelj« 148, »Malič« 135, »Ilirija« 133, »Tratnik« 114, »Tivoli« 105, »Bavarski dvor« 84, v ostalih gostilnah in prenočiščih 1311. — Bilo pa jih je iz Kranjskega 1012, iz Dunaja 1184, iz slovenskih dežel 957, iz dežel češke krone 139, iz drugih avstrijskih dežel 854, iz Ogrskega 79, iz Hrvaške in Slavonije 297, iz Bosne in Hercegovine 13, iz Nemčije 129, iz Italije 96, iz Rusije 2, iz Anglije 1, iz Francije 3, iz balkanskih dežel 40, iz drugih evropskih dežel 106, iz Severne Amerike 22 in iz Azije 4.

— **Sezona.** Komaj se je približala kolearska sezona, že so se prijavili te vrste tatovi. Ko je v soboto zvečer pustil uradnik g. Ivan Pavšič v Šiški pred Čonkovo gostilno svoje kolo in šel v hišo, je prišel med tem časom mimo dosedaj še neznan »prijatelj« koles in mu je odpeljal. Kolo je »Dirkop« - Diana in vredno 150 K. Tovarniško število ima 56.790. — Iste dne je bilo na Jurčičevem trgu ukradeno mesarju g. Franu Lovsetu 140 kron vredno »Meteor« - kolo s tovarniško številko 52.028. Prodajalca naj se takoj naznani policiji, odnosno orožništvu.

— **Mrtvega so našli danes** zjutraj na hlevu na Radeckega cesti št. 24 leta 1951. na Rakeku rojenega in tja pristojnega Jakoba Štruklja, bivšega lesnega potnika. Na lice mesta došli policijski zdravnik g. dr. Ilner je konstatiral, da ga je zadela srčna kap in odredil, da ga njegovo truplo prepelja v mrtvašnico k Sv. Krištofu. — Pokojnik je bil znan pri vseh lesnih trgovcih in je tudi spisal tozadevno strokovnjaško knjigo, od katere pa je imel, kakor že sploh vsi pisatelji, zelo malo haska.

— **S ceste.** V Hilserjevi ulici je pustila mlekarica Ivana Kušarjeva svoj mlekarski voziček. Ko je mimo pripeljal nek voznik, je konj z gobcem zadel v voziček, ga prebrnil in napravil pri tem Kušarjevi 4 K 52 v škodo.

— **Izgubljeno in najdeno.** Delavec Albin Petelinšek je izgubil bankovec za 20 K. — Služkinja Marija Potkov je izgubila belo bluzo, vredno 8 kron. — Delavka Ivana Kosce je izgubila rjav svilnat robec. — Gospa Leonina Pakič je izgubila otročji dežnik. — Zasebnica Marija Perdan je izgubila črn dežnik. — Branjevka Ana Mrzu je izgubila pleteno vrečko, v kateri je imela 20 K denarja. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen oziroma najden dežnik, klobuk, star havelok in brevir. — Ga. Marija Grobelnikova je izgubila svilnat dežnik. — Šolska učenka Marija Bilinova je izgubila srebrno ovratno veržico.

— **Češki »šramek«** koncertira danes in jutri zvečer v kavarni »Leon« na Starem trgu.

Društvena naznanila.

— **Društvo slov. časnikařev.** Neimenovan gospod je daroval društvu slov. časnikařev 20 K, za kar se mu odbor toplo zahvaljuje.

— **25letnica pisateljskega podpornega društva.** V proslavo svojega 25letnega obstanka je priredilo včeraj ob 11. dop. pisateljsko podporno društvo s sodelovanjem telovadnega društva »Sokol« in pevskega društva »Slavec« intimo akademijo, ki so se je udeležili najodličnejši krogi ljubljanski. Predsednik, gosp. prof. Rajko Perušek, je otvoril akademijo s pozdravnim govorom ter orisal društveno delovanje tekom 25 let svojega obstoja. Najprej je bilo društvu pisateljsko društvo in se je pretvorilo šele pozneje v pisateljsko podporno društvo. V spomin svoje 25letnice je izdalo društvo spomenico izpod peresa g. Antona Trstenjaka. Zahvaljuje se predstavljalcem narodnega

žanstva in zastopnicam splošnega ženskega društva, dalje sodelavcem »Slavec« in »Sokolu« ter društvom, ki so se udeležila po svojih zastopnikih in deputacijah akademije, tako »Slovenski Matici«, zastopani po vitezu Graseliju, podružnici »Braniborac«, zastopani po gg. Podkrajšku, Maslu in Pečniku, nadalje šentpeterski ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda, zastopani po ge. Ani Podkrajškovi, ravno tako šentpeterski moški podružnici. Akad. tehn. društvo »Triglav« je zastopal g. stud. iur. Kuhelj, društvo slov. svobodomiselnih akademikov »Sava« na Dunaju g. stud. iur. Dekval, ljubljansko ferijalno društvo »Savo«, organizacijo svobodomiselnega narodnaprednega dijaštva ter »Narodno čitalnico« pa je zastopal g. Milko Naglič. G. dr. Lah je zastopal »Ruskijski kružok«, prof. Reiser in dr. Sajovic sta zastopala profesorsko društvo, »Slov. plan. društvo« g. dr. Tominšek, »Akademijo« gg. prof. Reiser in Mole, »Glasbeno Matico« g. Gerbič in »Zvezo slovenskih pevskih društev« g. dr. Zirovnik. Stari član in častni član društva g. dr. Josip Vošnjak je častital društvu pismeno. — V imenu ljubljanskega Sokola je društvu čestital starosta g. dr. V. Murnik, poudarjajoč, da stoji Sokol kot sodelavec društvu na strani. Vase društvo je družilo v svojem krogu k vzajemni vzpodbudi le može posebnega duha in talenta, Sokolsko pa, prizadevajoč se, da zbere čimdalje več mladine, moštva in žanstva ter sčasoma ves narod pri sebi k telesni, npraveni in duševni krepitvi, skuša vsestransko dvigniti in poplemeniti narod ter tako poleg drugih uspehov doseči tudi to, da se v narodu ne pojavi samo čim več in čim dovršenejših proizvajajočih talentov, temveč, da se razširi in povzdi tudi sprejemljivost naroda za proizvode njegovih velmož, da se narod s temi proizvodi okoristi kar najuspešneje in tako kulturno dvigne kar najvišje, ne da bi pri tem zapadel drugače neizogibni slabi posledici vsake kulture in civilizacije: telesni degeneraciji. V imenu pevskega društva »Slavec« je čestital g. predsednik Drazil. Nato je zapel pevski zbor »Slavec« pod vodstvom svojega pevovodje Lajovica Anton Nedvedovo pesem »Prešernu« z občudovanja vredno dovršenostjo. Slavnostni govornik g. Anton Trstenjak je podal sliko razvoja društva in razvoja slovenske ideje ter povzdigne meščanstva. Če bi društvo ne bilo storilo ničesar drugega, kakor da je postavilo Vodniku spomenik, je izvršilo v veliki meri svojo dolžnost. Dalo pa je tudi inicijativo za postavljanje Prešernovega spomenika, slavilo Ravničarja v Vačah, Tomana v Kamni gorici, v Spodnjih Repniah Levstika, Cigaleta v Črnem vrhu in Davorina Trstenjaka v Karlovcu. Zaključil je akademijo Aljažev zbor »Na dana«.

— **Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** vabi tem potom vse svoje cenj. redne, kakor tudi podporne člane, da se polnoštevilno udeležijo VII. rednega letnega društvenega občnega zbora, ki bo v soboto, dne 8. aprila t. l. točno ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Čehi profesorju L. Legerju.** Vseučiliški profesor v Parizu Louis Leger je znan kot velik prijatelj Slovanov. On je eden tistih redkih mož med Francozi, ki so posvetili vse svoje življenje velikemu delu, da upoznajo francoski narod s Slovani in s slovansko kulturo. Nebroj je njegovih del, ki jih je spisal o Slovanih, zlasti o Čehih in Rusih, in v vseh teh delih se je trudil, da dokaže, kako potrebno je čim najtesnejše prijateljstvo med Francozi in Slovani. V priznanje njegovih velikih zaslug za francosko-slovansko prijateljstvo so ga že razna slovanska, predvsem češka društva izvolila za častnega člana, sedaj pa je sklenil češki narodni svet, da mu v znak spoštovanja podari veliko umetniško sliko, predstavljajočo kraljevske Hradčane. To darilo češkega naroda se izroči profesorju Legerju in slavnostni seji društva »Alliance Française« v Parizu.

— **O vsesokolskem zletu v Zagrebu.** Tehniške priprave za ta zlet so malodane že gotove. Javnih vaj se bo udeležilo okrog 3000 hrvaških in drugih slovanskih Sokolov. Tudi je izšla v Zagrebu 5 in pol pole obsegajoča knjižica »Sokolske vežbe za vsesokolski zlet v Zagrebu s prvimi tehničnimi navodili za ta zlet.« Knjižico je izdala »Hrvaška sokolska zveza«, sestavlja pa jo je načelnik »Zveze« Dragotin Sulce. Brošurica stane 1 krono.

— **Dubrovnik v izjemnem stanju.** Poročali smo že o preiskavi, ki se je uvela v Dubrovniku proti 200 ugodnim Srbom in Hrvatom zaradi žaljenja uradnih policijskih organov. Ti uradni organi sta dva detektiva — Lovrić in Budual. Lovrić je

bil pred okrajnim sodiščem obsojen v tridenčni zapor, ker je nekega pravnik brez vzroka aretoval in ga odvedel v zapor. Bodula pa je bil vsklujen v preiskovalni zapor, ker je bil osumljen, da je pri dotični obravnavi krivo pričal za Lovriča. Obtožništvo je to afero po svoje komentiralo in je sedaj prišlo zaradi tega v kazensko preiskavo. Hišne preiskave, o katerih smo že tudi pisali, je policija izvršila pri dveh srbskih podanih, ki bivata v Dubrovniku na letovišču — pri sodniku Ziki Mihajloviću in pri poročniku Jovanu Jovanoviću. Preiskava je seveda bila brezuspešna, samo pri poročniku so našli šifrirano pismo, toda ne »veleizdajniške«, marveč — ljubavne vsebine. Kakor poročajo listi, se hišne preiskave vrše v Zadru in nekateri listi so mnenja, da so te preiskave v zvezi z — albanskimi nemiri.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon ima za mesec april sledečo vsebino: 1. Radivoj Peterlin-Petruska: Težka minita. — 2. Anton Debeljak: Dvanajst gavranov. — 3. Rado Murnik: Hei grofa Blagaja. Roman. (Dalje prihodnjič). — 4. Anton Debeljak: Ob jezuru. — 5. C. Golar: Pastirjeva nevesta. — 6. Pastuškin: Krizev pot Petra Kupljenika. (Dalje prihodnjič). — 7. Janko Glaser: Sebi. — 8. Ant. Zupančič: K. Milčinskoga Pravljicam. — 9. F. Milčinski: Nova žival. — 10. Josip Hraštar: Iz življenja Tomaža Križaja. (Dalje prihodnjič). — 11. Književna poročila. Verax: Dr. E. Volčič. Nekateri slovenski pravniški izrazi. — J. V.: Janez Zabukovec, Slavina. — J. S.: Carniolia. — J. Poljanec: Maksim Gorkij-Dr. Alojzij Gradnik. Drobne povesti. — 12. Glasba. E. Adamič: Novi Akordi. — 13. Razni zapiski. S.: Dr. Ivan Geršak. — I. Vrhovnik: K potopisu češkega pesnika Máche. — Dr. I. Lah: Stiri desetletnica Ottavega založništva v Pragi.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Dozdevni morilec postajenačelnika Aichholzerja. Danes se je nadaljevala razprava proti fantu Antonu Janežiču iz Grosupljega radi lahke telesne poškodbe, prizadete rajnkemu postajenačelniku T. Aichholzerju. Ta poškodba je indirektno povzročila smrt postajenačelnika. Razprava se je udeležila kot zasebna udeleženca tudi vdova Aichholzerjeva. Predlagala je tajno razpravo, toda sodišče temu predlogu radi pomanjkanja tehničnih vzrokov ni moglo ugoditi. Ona ne zahteva nikake odškodnine, pač pa strogo kazni, ker je prepričana, da je ta udarec veliko pospešil Aichholzerjevo smrt, in ker je bil cel nastop Janežičev proti Aichholzerju skrajno sirov. Janežič prizna, da je napaden od Aichholzerja tega udaril s kolom po glavi. Aichholzer je njegove udarce deloma odbijal z roko, kar se je tudi na roki poznalo. Da bi pa bil Aichholzerja metal v sneg ali v vodo, odločno zanika, in trdi, da je moral priti Aichholzer precej vinjen in razburjen sam v sneg in v vodo. To se je zgodilo pri gradiču na »Brinji« in sta bila takrat z Aichholzerjem še sama. Janežič je bil 4krat predkaznovan, in sicer 3krat radi boja. Največje kazni je dobil enkrat 14 dni. Sodnik ga je obsodil radi lahke telesne poškodbe, kateri so sledile hude posledice, na 2 in pol meseca zapora, poostrenega s trdim ležiščem, postom in temnico. Vdova Aichholzerjeva je vprašala sodnika, če je možna kaka pritožba radi premale kazni, kar ji je pa ta zanikal. Obenem ji je izročil tudi zlati Aichholzerjev ščipalnik, ki so ga dobili pri njemu. Stekla ščipalnika so bila popolnoma razbita, okvir sam pa nepoškodovan in dobro ohranjen.

Ribarstvo v Ljubljani. Tatinsko ribarjenje v Ljubljani se je v zadnjem času zelo razširilo. Današnja obravnava proti nekemu Fr. D. je dokazala, da včasih mlado in staro bega in stika po grmovjih ob Ljubljani s trnikom in palico v roki. Tudi Fr. D. je lovil s svojim pajdašem S., katerega je vozil v čolnu. Dobil je od skupnega lova kot delež 3 lepe ribe. Pri tem delu sta jih videla dva nedoletna dečka. Ko sta pri obravnavi to izpovedala in je Fr. D. uvidel, da ne more več tajiti, je začel očiti pričama, da tudi onadva ribarita. Ta dva sta to priznala s pripomočki, da sta se od njega naučila. Fr. D. je dobil dva dni zapora, iz pogovora pa se je razvidelo, da ribari vse vprek po tolmunih in zajedah Ljubljani.

Ne želi bližnjega žene. Posestnik V. V. je opazil, da mu hodi k njegovi, dasi je precej starikavi, a še vendar živahni ženi nekoč v zelje. Na to ga je opozoril tudi eden njegovih prijateljev, ki je videl njegovo ženo, ko je šla z dotičnim P. skupno po skupnih opravkih. Tako se je začela sva razvijati in se razvila v cel, si-

cer vseh danj, a vendar precej zanimiv romanček. Bilo je nekega večera, ko je sedel mož v gostilni, kamor je redno zahajal po dnevnem delu. Pokliče ga nenadoma prijatelj in mu pravi, da alor ne ve, če je videl ravno njegovo ženo, ki je šla s P. v Strmo pot, vendar pa misli, da se ni motil in naj se mož sam o tem prepriča. Šel je domov, kjer pa žene ni našel. Po daljšem čakanju jih je zagledal, ko sta prišla res skupaj, vendar pa ne ve ali sta šla roko v roki. — Ta pogled ga je tako razkačal, da se je mož razjarjen vrgel na zapeljivca in ga pošteno kaznoval. Radi telesne poškodbe in zmerjanja pa je šel predzrač, ki se je sam izrazil, da mu ni treba delati, ker mu neka oženja ne da samo jesti, ampak tudi denar, moža tožiti. Tožil pa je tudi njegovega prijatelja radi obrekovanja. Mož celo stvar v tem smislu pojasni in trdi, da za svoje dejanje ni odgovoren, ker je bil, kar je umevno, preveč razburjen. P. pa zanika celo opravilo in pravi, da ga je mož napadel brez vsakega povoda. Žena se odpoje pričevanju proti možu, nastopila pa bo proti zapeljivcu tožbeno pot. V sled opravilnega razburjenja in pomanjkljivih dokazov je bil mož oproščen. Oprostil pa je sodnik tudi njegovega soobtoženca, obdolženega obrekovanja, ker to kar je on povedal možu jako obzirno, ni vsebovalo nobenih žaljivih stvari. Tožnik je bil radi teh nepričakovanih — pa vendar popolnoma upravičenih — oprostitev jako razburjen in je drzno zahteval prepis sodbe, da se lahko pritoži.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

S strehe skočil. Odkar je Jožef Valenčič užilkar v Spod. Bitnjah izročil posestvo svojemu sinu Jožefu mlajšemu, ni bilo več miru v hiši. Zmerjanje, razsajanje in pretenje je bilo na dnevnem redu. Podobno rabuko je vpriporil stari Valenčič dne 22. novembra m. l. Ko sta mu sin in sinova zaprla vrata, je skušal s silo v vežo vdreti. To se mu ni posrečilo. Ko se je zopet vrnil, je sedela sinova Ivana na klopi pred hišo. Obdolženec jo je nameraval z nesešom sekire udariti, katero je nosil pod pazduho. Zadel jo je na levi strani glave tako močno, da se je takoj zgrudila. Nato je šel v Grohorjevo prodajalno, poklical 1/4 litra slivovke, katero je tudi drugim ponujal. Ko ni nikdo maral piti, jo je sam izpil. Nato je odšel, rekoč: »Z bogom, zdaj se ne bomo več videli.« Zlezel je na streho Grohorjevega hleva, skočil na tla ter se pri padcu težko poškodoval. On trdi, da se je hotel usmrtili, ker je siromak in ga sin zaničuje. Glede poškodbe sinove pravi, da ne ve, kaj je delal. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Kočevske demonstracije proti kaplanu Kopitarju. Glavni udeležniki teh demonstracij in izgrediv so bili pri okrajnem sodišču v Celovcu obsojeni na malenkostne globe. Za dejanja, za katera so dobili udeležniki septembrskih izgrediv v Ljubljani po več mesecev težke ječe, so bili v Kočevju Arko, Herman, Verderber in Altenreiter obsojeni na par kronic. Na pritožbo državnega pravdnika je prišla stvar pred okrajno sodišče v Novem mestu. Okrajno sodišče je globo zvišalo na 100, 50 in 60 K.

Razne stvari.

* D'Annunziji dolгови. Upniki D'Annunzija so sklenili pesnikovo imetje spraviti na boben. Hoteli so prodati tudi njegovo vilo v Florenci, pa se je izkazalo, da že ni več njegova. D'Annunziji dolгови znašajo vzkroglo 400.000 lir.

* Dve ekspediciji na južni tečaj. Ekspedicijski ladji tekmujočih raziskovalcev in potovalcev na južni tečaj, in sicer Angleža Scotta in Norvežana Amundsen sta že prišli v Port Littleton. Obe ekspediciji sta obiskale druga drugo. Amundsen misli priti na tečaj s sanmi, Scott pa s smučmi.

* Predpotopni človek. Na vzhodu Tatre, kjer so pred kratkim našli kosti preddiluvijalnega človeka, so našli sedaj tudi mnogo zelo dobrega orodja iz kamna. Najdenine imajo zelo veliko historično vrednost.

* Morilec Hofmeister je seveda duševno bolan. Sodni izvedenci so dognali, da je morilec Hofmeister duševno bolan. Pravijo, da ima težko organično bolezen, ki je navadno neozdravljiva in rodi dispoziicijo za duševno bolezen. Sedaj se bo bavila s tem slučajem psihiatrija in ne sodišče. Sedaj Hofmeister ne govori nič več in to se zdi zdravnikom tudi sumljivo, kaj pa ko bi se to dalo razložiti z moralnim mačkom, ki ga mora vendar dobiti vsak, ki ni že popolnoma poživljen?

* Tragična usoda. V Vratelavi je padel med igranjem triletai sin vdovo Jacobitz v Odro. Za njim je

skočil, da bi ga rešil, neki Emil Kirohhoof. V ledeno morali vodi pa ga je zadela srčna kap in se je potopil. Otroka je zanesla voda proti Andrejmu kopališču, kjer so ga rešili. Ko je požarna bramba iskala truplo reševalca, je zanesla Odra čoln čez jez in ga prevrnila. Le z veliko težavo so rešili ognjehyase iz valov.

* O ženičovanjskem potovanju z zdravniškega stališča je predaval v Budimpešti dvorni svetnik profesor Tauffer. Izjavil se je izrecno proti ženičovanjskem potovanju. Mlada žena bi morala prvi čas svojega zakonskega življenja ostati na enem kraju. Navedel je v dokaz škodljivosti ženičovanjskega potovanja celo vrsto primerov iz svoje prakse in je prvo mater, naj bodo najintimnejše zaupnice in svetovalke svojih hčera. Na ta način morejo svojim otrokom prihraniti mnogo telesnega in duševnega trpljenja. Profesor je tudi govoril o higieni neomnožene ženske in je poudarjal, da celibat nikakor ne vpliva na žensko zdravje. Izjavil je, da pomanjkanje ljubezni ne vpliva na zdravje ženske. Materinstvo primanjkuje tem ženskam bolj nego ljubezen in s tega stališča je ono naziranje, ki se je ima navadno o materah nezakonskih otrok, neopravičeno. To naziranje je naravnost barbarstvo. Zelja po materinstvu je ženi vrojena in družabna pravila ne morejo izpremeniti naravnih zakonov.

* Najvišje železnice sveta. V Evropi je bila do nedavno železnica, ki vodi iz Zermatta na Gornergrat, ona železnica, ki je dosegla najvišjo višino nad morjem. Najvišja točka te železnice leži 3018 m nad morjem in je bila ta železnica mnogo let edina v Evropi, ki se je vzpela nad 3000 m nad morjem. Sedaj jo prekaša železnica, ki pelje na goro Jungfrau in leži sedanja najvišja točka te železnice, postaja »Eismeer« ž 3162 m, prihodnja postaja »Jungfraujoch« pa bo ležala 4075 m visoko. Najvišje se vzpenjajoča navadna železnica v Evropi je bila do pred kratkim železnica čez Brenner, ki se je vzpela do 1367 m nad morjem, med tem ko dosega železnica skozi Mont Cenis 1338 m, arlberska železnica 1311. Gotthardska železnica pa samo 1154 m nad morjem. Sedaj pa je najvišja železnica v Evropi ona čez in skozi Simplon, ki vozi na najvišji točki 1430 m visoko nad morjem. Mnogo večje višine dosega železnice v Ameriki, pred vsem v Južni Ameriki. Tam so železnice po 3000 m in celo po 4000 m višine nekaj prav navadnega. Tako dosega najvišje železnice v Mehiki na Cusubri de la Cruces pri Salazarju 3041 m, v Zedinjenih državah na vrhu Tremont 3453 m in na vrhu Tenu 3119 m. V Južni Ameriki se dviga železnica, ki pelje od Antafagaste v bolivsko ozemlje pri Assatunu na 3956 m višine. Pri Polycaynu v Boliviji doseže železnica 4152 m višine. Se višje se vzpne na vzhodni strani And iz Argentine železnica, namreč 4618 m visoko iz Arequepu v La Paz. V najbližji prihodnosti pa zgrade bolivsko železnico Juliaso-Cuzco, namreč do 4751 m višine nad morjem. Najvišja železnica na svetu pa leži v takozvanem Passo di Galea, sloviata železnica Oroya na Peranskem, ki je bila zgrajena že leta 1873. in se nastavi 4775 m visoko, tedaj samo za 35 m nižje kakor najvišja gora, Mont Blanc.

»Slovenskemu ljudstvu«.

Klerikalni oklic zaradi razpusta drž. zbora je izšel v »Slovenec« v soboto 1. aprila. To je brez dvoma najprimernejši dan za ta oklic.

Najboljši odgovor na škofovo »pastirsko« pismo — pridobite vsak vsaj enega na-jočnika na »Slov. Narod«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 3. aprila. Včeraj so prišli semkaj ogrski min. predsednik grof Khuen, domobranski minister Hasay in fin. min. Lukacs. Cesar je Khuena in Lukacsa sprejel v posebni avdienci. Popoldne je imel grof Khuen konferenco s skupnim vojnim ministrom Schönhaichom. Konferenca je veljala novemu vojaškemu zakonu.

Bienertthove stališče omajano?

Dunaj, 3. aprila. V dobro počenih krogih se zatrjuje, da je nastal oster spor med avstrijsko in ogrsko vlado zaradi nove vojaške predloge. Določeno je namreč bilo, da bi se morala ta predloga istočasno predložiti obema parlamentoma dne 1. aprila. Ker pa je med tem časom baron Bienertth parlament razpustil, seveda avstrijski parlament ne bo mogel o tej predlogi razpravljati v do-

loženem času. Zaradi tega so baje vojaški krogi silno ogorčeni. Kakor se zatrjuje, hoče ogrska vlada vkljub temu dogovoru z avstrijsko vlado predložiti vojaško predlogo ogrskemu parlamentu, čemur pa baron Bienertth z vsro odločnostjo ugovarja. Nastal je torej med obema vlada-ma oster konflikt, ki je baje že tudi povzročil, da je stališče barona Bienerttha že silno omajano. Bienertth skuša to napetost še poostriiti, da bi mogel ta spor po stari navadi avstrijskih državnikov izrabiti kot vzrok svojega padca.

Bivši ravnatelj ljubljanske tobačne tovarne umrl.

Dunaj, 3. aprila. Tu je umrl danes ponoči bivši ravnatelj ljubljanske tobačne tovarne Alojzij Hlavacek. Zadela ga je srčna kap.

Bivši minister Prašek ne bo več kandidiral.

Praga, 3. aprila. »Samostatnost« javlja, da ne bo več kandidiral vodja češke agrarne stranke bivši minister Prašek.

Megla na morju.

Trst, 3. aprila. V sled goste megle je nasledel včeraj parnik »Lokrum« parobrodne družbe »Ragus-sea« pri Punt Marocca na skalovje nekega otoka na progi Trst - Kotor. Mornarje in potnike se je posrečilo rešiti. — Lloydov parnik »Baron Gautsch«, ki bi bil moral priti že v soboto ob 4. popoldne iz Dalmacije v Trst, je dospel tej šele včeraj ob 6. jutraj.

Manevri vojne mornarice v Dalmaciji.

Zader, 3. aprila. V vojaških krogih zatrjujejo, da se bodo letos vršile vaje vojne mornarice s peto vojno brigado v južni Dalmaciji. Poveljnika pri teh vajah bosta prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in načelnik generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf.

Bosanski deželni zbor.

Sarajevo, 3. aprila. Današnja seja bosanskega deželnega zbora je bila nesklepčna, ker so bili od večine, to je od Hrvatov in Muslimanov navzoči samo 4 poslanci. Srbski poslanci pa so bili polnoštevilno navzoči. Srbski poslanec Stojanović je oster kritiziral to postopanje večine, ki obstruira samo zato, da bi dobila čes za pogajanja Hrvatov z Muslimani glede hrvaško - muslimanskega pokreta. V kuloarij bosanskega deželnega zbora se govori, da se branijo Muslimani zaradi nekaterih točk podpisati koalicijsko pogodbo.

Vstaja v Albaniji.

Solun, 3. aprila. Arnavtske čete so napadle turške trdnjave v bližini Gusinja, pa so se morale umakniti na črnogorsko ozemlje. Izgubile so pri tem 6 moč, med tem ko je obležal na turški strani samo en vojak mrtev, eden pa ranjen. Položaj v Skadru se je izboljšal, četudi je gibanje Miriditov zelo sunljivo.

Carigrad, 3. aprila. Glasom nekega komunikarja porte so dobila oblastva v vilajetih Skader in Kosovo naročilo, da naj olajšajo povratek Albancev, ki se hočejo vrniti v svoje vasi.

Vstaja v Albaniji.

Cetinje, 3. aprila. Včeraj popoldne se je vnela krvava bitka med vstaji in turško vojsko v bližini Dečica in Planinice. Bitka je trajala več ur in zdi se, da je vojska premagala vstase.

Novi ruski mornariški minister.

Petrograd, 3. aprila. Za mornariškega ministra je imenovan podadmiral G. R. Gorovič.

Izvoljski zopet minister.

Petrograd, 3. aprila. V političnih krogih zatrjujejo, da bo za ministra zunanjih del zopet imenovan sedanji veleposlanik v Parizu Izvoljskij, ako v kratkem ne okreva Sazonov.

Deželnozborske volitve v Bukovini.

Črnovice, 3. aprila. Včeraj so se vršile tukaj deželnozborske volitve v III. volilni skupini. Kljub volilni dolžnosti, jih je izmed 180.000 volilcev prišlo na volišče samo 100.000. Starorusinska stranka, ki jo vodi dr. Hlebovickij, je bila popolnoma poražena; zmagala pa je stranka barona Vasiljka.

Mednarodni umetniški kongres.

Rim, 3. aprila. V prisotnosti kraljeve dvojice in naučnega ministra ter najvišjih dostojanstvenikov in uradnikov so otvorili včeraj v Rimu mednarodni umetniški kongres. V imenu italijanskih umetnikov je govoril ravnatelj francoske akademije Karel Duran.

Gibanje na Španskem.

Pariz, 3. aprila. V francoskih finančnih in političnih krogih se pre-voja položaj na Španskem zelo pesimistično. Boje se, da pride lahko v

nevarnost obstoj španske monarhije. Med republikansko stranko se razvija živahna agitacija proti monarhi-stičnem sistemu. Republikanci in so-cijalisti nameravajo v zbornici zopet spraviti na dnevni red Ferrerjev proces.

Stavka francoskih težakov.

Pariz, 3. aprila. Danes ponoči je izdala zveza francoskih težakov poziv na vse težake v francoskih prista-niščih in na vse delavce ladjedelnic, da naj začno z veliko stavko.

Kabinetna kriza na Španskem.

Madrid, 3. aprila. Kralj Alfonz je poveril včeraj bivšemu minist-rskemu predsedniku Canalejasu sestavo novega kabineta. V novo ministr-stvo vstopi baje nov vojni minister. Canalejasu se je baje posrečilo že kompletirati kabinet, ki bo danes ali jutri imenovan. Canalejas, ki je podal v soboto kralju demisijo, je pro-dal kralja, da naj ga odpusti iz službe, ker se boji, da bi njegovo vztrajanje škodovalo Španski. Kralj pa mu je odgovoril: »Odkrito priznavam, da imam edino v vas zaupanje, da s svo-jo liberalno politiko pridobite Špan-ski lepšo bodočnost. Prosim vas, da ostanete na svojem mestu.«

Kuga na Javi.

London, 3. aprila. Na otoku Javi se je pojavila bubonska kuga, ki za-hteva vsak dan nove žrtve.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Poziv.

Odbor dijaškega društva „Domovine“

prosi vse one, kateri imajo še kakor terjatev na račun ob priliki dobrodelne prireditve, da ga pošljejo v najkrajšem času društvenemu blagajniku prof. Jugu, Dalmatinova ulica št. 3, I. nadst.

Umrli so v Ljubljani:

— »Ljubljanska kreditna banka«. V mesecu marecu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 3,022.011 kron 62 v, dvignilo pa 2,133.092 K 17 v. Skupno stanje koncem marca 13,702.380 K 41 v.

Dne 1. aprila: Gabrijela Lukič, zasebnica, 74 let, Pred škofijo 19. — Ana Jurasek, žena ubiralec klavir-jev, 24 let, Poljanska cesta 13. — Katarina Japelj, učiteljeva vdova, 71 let, Zabjak 4.

V deželni bolnici:

Dne 29. marca: Marija Vreček, bivša tovarniška delavka, 36 let. — Marija Čamer, delavčeva žena, 46 let.

Dne 30. marca: Marija Koprivec, posestnikova žena, 52 let.

Dne 30. marca: Iva Murnik, že-na tovarniškega zastopnika, 39 let. — Marija Lesjak, delavčeva žena, 45 let.

Dne 31. marca: Jakob Mohar, prosiak, 65 let. — Ana Čerňič, posestnikova hči, 5 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 3. aprila 1911.

Stavke	Dunaj	Wagena
4% majeva renta	92.95	93.15
4% srebrna renta	96.75	96.95
4% avstr. krona renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.70	91.90
4% kranjsko deželno posojilo	95—	96—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Stavke	Dunaj	Wagena
Srečke iz 1. 1860 %	216—	222—
» 1864	310.50	316.50
» 1868	156.75	162.75
» zemeljske l. izdaje	296—	302—
» 1868	285—	291—
» ogrske hipotekne	252.75	258.75
» dun. komunalne	523—	533—
» avstr. kreditne	531—	541—
» ljubljanske	84—	90—
» avstr. rdeč. križa	71—	77—
» ogr.	46.75	52.75
» bazilika	35—	39—
» turške	254—	257—

Stavke	Dunaj	Wagena
Ljubljanske kreditne banke	467—	471—
Avstr. kreditne banke	672.75	673.75
Dunajske banke družbe	556.50	557.50
Južne železnice	118—	116—
Državne železnice	755.50	756.50
Alpine-Montana	836.50	837.50
Češke skladne družbe	277—	280—
Zivnostenske banke	277.50	278.50

Stavke	Dunaj	Wagena
Coblen	11.37	11.39
Marka	117.42	117.62
Franki	95—	95.15
Lira	94.60	94.80
Rublj.	253.25	254.25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. aprila 1911.

Stavke	Dunaj	Wagena
Pšenica za april 1911	za 50 kg 11.66	
Pšenica za maj 1911	za 50 kg 11.47	
» » oktober 1911	za 50 kg 10.76	
RZ za april 1911	za 50 kg 8.34	
Koruza za majnik 1911	za 50 kg 5.66	
Oves za april 1911	za 50 kg 8.69	

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitatneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodno in občinskoriadne namene.

Nizke cene!

Novosti modnega in modnega blaga!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

•• Ljubljana, ••
Štitarjeva ulica 4.

Varnost varovan.

Damski in dekliški slamniki

se zaradi opustitve modistovske obrti prodajo za vsako primerno ceno.

P. Magdič, modna trgovina v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

Dama

Komaj po 80 v se dobi
v vsah lekarnah drogerijah (Znamka lesen konjček).
in trgovinah s parfumi. Bergmann in Komp., Berlin o. L.

Specijalna trgovina

z izbranimi parfumi

in rokavicami

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

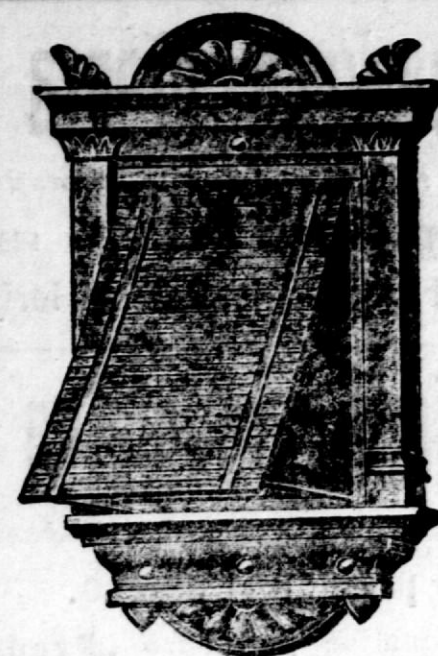
667 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO.

Išče se kompanjon

za napravo kinematografa
v Celju

z lastnim električnim obratom. Naj-
ugodnejše bi bilo, če bi se zgledal kdo,
ki ima že električni obrat. — Vpra-
šanje pod „Kinematograf“ na uprav-
ništvo „Slov. Narod“. 1180

Kiepack & Omčikus

nova, z najmodernejšimi stroji in električnim
1179 tokom urejena

tvornica žaluzij, rolet, le-
senih in železnih rolojev za
okna, prodajalnice itd.

Ljubljana, Marije Valerije ul. 8.

Telefon 1324. Telefon 1324.

Čeniki, troškovniki in vzorci zastoj in franko.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

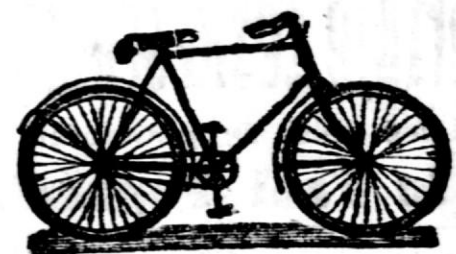
pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

Čeniki zastoj in poštnine preste.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Klobuki, cilindri, čepice,
kravate, perilo samo zadnje
novosti v modni in športni
trgovini za gospode

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča

v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig,
tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic,
jedilnih listov, mrtvaških listov, računov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik
„Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85.

Telefon šte. 85.